- МЛЕКАРА АД ТЕТОВО -

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР ЗА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ ЗА ГОДИНАТА КОЈА ЗАВРШУВА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019 ГОДИНА

Прилеп, јуни 2020

Содржина:

	стр.
Извештај на независниот ревизор	**1 – 2**
Финансиски извештаи	
Извештај за финансиската состојба	4
Извештај за сеопфатна добивка	5
Извештај за промени во главнината	6
Извештај за паричните текови	7
Белешки кон финансиските извештаи	8

Додатоци

Додаток 1 – Законска обврска за составување на Годишна сметка и Годишен извештај за работењето

Додаток 2 – Годишна сметка (Извештај за финансиската состојба, Извештај за сеопфатна добивка)

Додаток 3 – Годишен извештај за работењето

ПЕРК РЕВИЗИЈА
Полигонска Ревизорска Куќа
ул. „Драган Джески" бр. 19
7500 Прилеп
Република Северна Македонија
П. фах: 256
телефон./факс: ++389(0)48 413-856
web: http://www.perk.com.mk
e-mail: perk@perk.com.mk

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До
Акционерите на МЛЕКАРА АД
ул. 29-ми Ноември бб
Тетово

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Млекара АД Тетово (во понатамошниот текст: „Друштвото") коишто ги вклучуваат Извештајот за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2019 година, Извештајот за сеопфатна добивка, Извештајот за промени во главнината, Извештајот за парични текови за годината која завршува тогаш како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на менаџментот за финансиските извештаи

Менаџментот на Друштвото е одговорен за подготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија. Оваа одговорност вклучува: обликување, имплементирање и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи кои што се ослободени од материјално погрешни прикажувања без разлика дали се резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи, врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија кои се во примена во Република Северна Македонија (Службен весник на Република Македонија) бр.79/2010). Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали се резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не и за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на Друштвото.

Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мислење со резерва.

Основи за мислење со резерва

1. Како што е наведено во Белешка 29 – краткорочни побарувања и краткорочни финансиски вложувања приложена кон финансиските извештаи на Друштвото, со состојба на 31 декември 2019 година Друштвото има евидентирано побарувања од купувачите во износ од 37.012 илјади денари. Во овие побарувања се вклучени тужени побарувања од купувачите во земјата во износ од 15.639 илјади денари. Дел од овие тужени побарувања во износ од 5.856 илјади денари се ненаплативи (се однесуваат на фирми кои се ликвидирани и сл.), при што се преценети средствата а потценети трошоците и загубата за погоре наведениот износ. Дополнително, за останатите тужени побарувања во износ од 9.783 илјади денари, Друштвото нема направено проценка на оштетувањето ниту пак има признаено било какво резервирање поради оштетување на истите.

Мислење со резерва

Според нашето мислење, освен за ефектите дадени во пасусот Основи за мислење со резерва, финансиските извештаи објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на друштвото Млекара АД Тетово на 31 декември 2019 година, како и неговата финансиска успешност и неговите парични текови за годината којашто завршува тогаш, во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулативни барања

Менаџментот на Друштвото е исто така одговорен за подготвување на годишниот извештај за работата во согласност со член 352, член 384 и член 477 од Законот за трговски друштва („Службен весник на Република Македонија" бр. 28/2004, ... 239/2018).

Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија („Службен весник на Република Македонија" бр.158/2010, ... 83/2018) е да известиме дали годишниот извештај за работата е конзистентен со годишната сметка и финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2019 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работа е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работа се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи.

Годишниот извештај за работењето е конзистентен од сите материјални аспекти со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Млекара АД Тетово за годината која завршува на 31 декември 2019 година.

Прилеп, 30.06.2020 година

Овластен ревизор

Грозда Костадинова

Пелагониска ревизорска куќа ДОО Прилеп

Управител

Овластен ревизор

ДООПелко Ристески

Финансиски извештаи за годината
завршена на 31.12.2019 во согласност со барањата на
сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија
за Млекара АД Тетово

- ✓ **Извештај за финансиската состојба**
- ✓ **Извештај за сеопфатна добивка**
- ✓ **Извештај на паричниот тек**
- ✓ **Извештај за промените во главнината**

Овие финансиски извештаи се потпишани од управителот Виолета Николова.

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА
НА МЛЕКАРА АД ТЕТОВО
на 31 декември 2019 година

	Белешки	31 декември 2019 во (000) МКД	31 декември 2018 во (000) МКД
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Нематеријални средства	25	1.478	1.242
Материјални средства	26	119.987	118.749
Вложувања во недвижности	27	20	20
Долгорочни финансиски средства		**121.485**	**120.011**
Вкупно нетековни средства			
Тековни средства			
Залихи	28	9.194	8.682
Побарувања од поврзани друштва		-	-
Побарувања од купувачи	29	37.012	38.948
Побарувања за дадени аванси на добавувачи	29	1.677	4.490
Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акциза и за останати давачки кон државата (претплати)	29	-	
Побарувања од вработените	29	648	1.091
Останати краткорочни побарувања	30	855	2.262
Краткорочни финансиски средства	29	1.244	1.334
Парични средства и парични еквиваленти		**50.630**	**56.807**
Платени трошоци за идните периоди и пресметани приходи (АВР)		**172.115**	**176.818**
Вкупно тековни средства			
ВКУПНО СРЕДСТВА			
ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ			
Главнина и резерви	31		
Основна главнина		45.557	45.557
Премии на емитирани акции		-	-
Ревалоризациска резерва		52.399	52.399
Резерви		9.311	9.311
Акумулирана добивка		-	-
Пренесена загуба (-)		(75.046)	(75.633)
Добивка/Загуба за деловната година		(5.245)	587
Вкупно главнина и резерви		**26.976**	**32.221**
Долгорочни резервирања за ризици и трошоци			
Долгорочни обврски	32	**15.319**	**20.837**
Одложени даночни обврски			
Тековни обврски	33		
Обврски спрема поврзани друштва		76.577	75.393
Обврски спрема добавувачи		28.039	25.125
Обврски за аванси, депозити, позајмици		426	395
Обврски за даноци и придонеси на плата и надомести на плата		922	850
Обврски кон вработените		-	212
Тековни даночни обврски		-	
Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва		23.856	21.785
Обврски по заеми и кредити			
Обврски по основ на учество во резултатот			
Останати финансиски обврски			
Останати краткорочни обврски			
Одложено плаќање на трошоци и приходи на идните периоди			
Вкупно тековни обврски		**129.820**	**123.760**
Вкупно обврски		**145.139**	**144.597**
ВКУПНО ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ		**172.115**	**176.818**

Одборот на директори на ден 28.05.2020 год. ги одобри овие финансиски извештаи за објавување и му ги предложи на Собранието на акционери за усвојување

Директор
Виолета Николова

Финансиски извештаи за 2019 година
Белешките се составен дел на финансиските извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
НА МЛЕКАРА АД ТЕТОВО
на 31 декември 2019 година

	Белешки	31 декември 2019 во (000) МКД	31 декември 2018 во (000) МКД
Приходи од работењето		**165.661**	**160.873**
Приходи од продажба	6	164.618	159.431
Останати приходи	7	1.043	1.442
Промена на вредноста на залихи на готови производи и на недовршено производство	**8**	**1.250**	**566**
Капитализирано сопствено производство и услуги			
Расходи од работењето		**170.438**	**159.051**
Трошоци за суровини и други материјали	9	131.540	125.480
Набавна вредност на продадени стоки	10	32	
Набавна вредност на продадени материјали, резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	11	-	42
Услуги со карактер на материјални трошоци	12	3.814	5.047
Останати трошоци од работењето	13	5.610	6.979
Трошоци за вработените	14	16.279	14.778
Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	15	2.605	2.670
Вредносно усогласување (обезвреднување) на нетековни и тековни средства	16	754	401
Резервирања за трошоци и ризици		-	-
Останати расходи од работењето	17	9.804	3.654
Финансиски приходи	**18**	**16**	**22**
Финансиски расходи	**19**	**1.734**	**1.637**
Удел во загубата/добивката на придружените друштва			
Добивка/Загуба од редовното работење	**20**	**(5.245)**	**773**
Нето добивка/загуба од прекинати работења		-	-
Добивка/Загуба пред оданочување	**20**	**(5.245)**	**773**
Данок на добивка	21	-	186
Одложени даночни приходи/расходи		-	-
Нето добивка/загуба за деловната година	**22**	**(5.245)**	**587**
Останата сеопфатна добивка		-	-
Останата сеопфатна загуба		-	-
Вкупна сеопфатна добивка (загуба) за годината	**23**	**(5.245)**	**587**
Сеопфатна добивка (загуба) којашто им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво		(5.245)	587
Сеопфатна добивка (загуба) којашто им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво			
Заработувачка/загуба по акција (денари по акција)	24	0	4

Директор
Виолета Николова

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА НА МЛЕКАРА АД ТЕТОВО

за годината завршена на 31 декември 2019 година

ОПИС	Состојба на 31 декември 2018 година (во 000 МКД)	Зголемување (во 000 МКД)	Намалување (во 000 МКД)	Состојба на 31 декември 2019 година (во 000 МКД)
Основна главнина	45.557	-	-	45.557
Ревалоризациона резерва	52.399	-	-	52.399
Резерви	9.311		-	9.311
Акумулирана добивка	-	-	-	-
Пренесена загуба	(75.633)	587	-	(75.046)
Дивиденди				
Добивка / Загуба за финансиската година	587	-	(5.832)	(5.245)
Вкупно главнина и резерви	**32.221**	**587**	**(5.832)**	**26.976**

Претседател
Виолета Николовиќ

„МЛЕКАРА"
увоз - извоз
ТЕТОВО
2

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
НА МЛЕКАРА АД ТЕТОВО
на 31 декември 2019 година

	31 декември 2019 во (000) МКД	31 декември2018 во (000) МКД
I. Готовински тек од оперативни активности		
Нето добивка/загуба по оданочување	(5.245)	587
Амортизација на основни средства	2.605	2.670
Зголемување/намалување на тековните средства		
Залихи	(512)	(1.381)
Побарувања од поврзани друштва	-	-
Побарувања од купувачи	1.936	(1.431)
Побарувања за дадени аванси на добавувачи	-	-
Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки кон државата (претплати)	2.813	111
Побарувања од вработените	-	-
Останати краткорочни побарувања	-	-
Платени трошоци за идните периоди и пресметани приходи (АВР)	90	150
	4.327	(2.551)
Зголемување/намалување на тековни обврски		
Обврски спрема поврзани друштва	-	-
Обврски спрема добавувачи	1.184	(1.613)
Обврски за аванси, депозити и кауции	2.914	3.957
Обврски за даноци и придонеси на плата и на надомести на плата	31	68
Обврски кон вработените	72	6
Тековни даночни обврски	(212)	85
Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	-	-
Обврски по заеми и кредити	2.071	6.984
Обврски по основ на учество во резултатот	-	-
Останати финансиски обврски	-	-
Останати краткорочни обврски	-	-
Одложено плаќање на трошоци и приходи на идните периоди (ПВР)	-	-
Вкупно нето готовина од оперативни активности	6.060	9.487
	7.747	10.193
II. Готовински тек од инвестициски активности		
Нематеријални средства	-	-
Материјални средства	(4.079)	(3.879)
Вложувања во недвижности	-	-
Долгорочни финансиски средства	-	-
Краткорочни финансиски средства	443	-
Вкупно нето готовина од инвестициски активности	(3.636)	(3.879)
III. Готовински тек од финансиски активности		
Главнина и резерви	-	-
Долгорочни резервирања за ризици и трошоци	-	-
Долгорочни обврски	(5.518)	(4.588)
Одложени даночни обврски	-	-
Вкупно нето готовина од финансиски активности	(5.518)	(4.588)
Вкупно нето пораст/намалување на готовината	(1.407)	1.726
Готовина на почетокот од годината	2.262	536
Готовина на крајот од годината	855	2.262

Директор
Виолета Николова

БЕЛЕШКА 1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

Акционерското друштво за производство и промет со млеко и млечни производи МЛЕКАРА увоз-извоз од Тетово е основано во рамките на ЗИК Тетово -Тетово. Шифрата на претежна дејност на друштвото е 10.51 - преработка на млеко и производство на сирење. Друштвото спаѓа во групата на средни деловни субјекти.

Основната дејност на Друштвото е преработка на млеко и производство на сирење, а покрај тоа регистрирано е и за вршење на други дејности во внатрешниот и надворешниот трговски промет. Друштвото не котира на Македонската берза за долгорочни хартии од вредност.

Седиштето на друштвото е на ул. 29 Ноември бб, Тетово.

Управувањето на друштвото е организирано според едностепен систем на управување со Одбор на директори. Одборот на директори на друштвото се состои од (3) три члена од кои два се неизвршни а еден извршен член. Извршен член е Виолета Николова а неизвршни членови се Миле Атанасов и Пиха Стерјова.

Според Акционерската книга која се води во Централниот депозитар на хартии од вредност Друштвото располага со 149.368 обични акции со номинална вредност од 5 евра по една акција односно акционерскиот капитал на друштвото изнесува 746.840 евра.

Од вкупниот број на акции во 2019 година 40% се во сопственост на Европа ДООЕЛ Штип, 19,95% се во сопственост на Миле Атанасов, 9% се во сопственост на Макпромет-М ДООЕЛ Штип и 31,5% се во посед на физички лица.

Во 2019 година Друштвото врз основа на часови на работа имаше 42 вработени (2018: 45 вработени).

БЕЛЕШКА 2. ИЗЈАВА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ СО МЕЃУНАРОДНИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ФИНАНСИСКО ИЗВЕСТУВАЊЕ (МСФИ)

Друштвото Млекара АД Тетово известува согласно со Меѓународните стандарди за финансиско известување, утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди, објавени во Правилникот за водење сметководство („Службен весник на РМ“, бр, 159/09, 164/10 и 107/11).

БЕЛЕШКА 3. ОСНОВ ЗА СОСТАВУВАЊЕ И ПРЕЗЕНТИРАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Финансиските извештаи подготвени од страна на друштвото секоја тековна година се составуваат во согласност со меѓународните стандарди за финансиско известување МСФИ објавени во Република Северна Македонија во Правилникот за водење на сметководството.

Финансиските извештаи се подготвуваат по методот на споредливост – тековна со претходна година и се презентираат во илјади (000) МКД. Онаму каде е потребно споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршената презентација во тековната година.

Финансиските извештаи подготвени за тековната година се поединечни.

Сетот на финансиските извештаи ги опфаќа:

- извештај за финансиската состојба,
- извештај за сеопфатната добивка,
- извештај за паричните текови,
- извештај за промени во капиталот и
- објаснувачките белешки.

3.1. Основа за подготовка

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност, освен за вложувањата расположливи за продажба кои се признаваат според нивната објективна (пазарна) вредност доколку постои активен пазар.

3.2. Користени проценки

При подготвувањето на овие финансиски извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои не можат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата односно нивната ненаплатливост, застареноста на залихите, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и сл.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто биле засновани проценките или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

3.3. Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето односно дека Друштвото ќе продолжи да работи и во догледна иднина. Друштвото нема намера, ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење.

3.4. Странски валути

Искажувањето на транскациите изразени во странски валути а пресметани во МКД се врши според девизниот курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските изразени во странска валута се искажуваат во денари по средниот курс на Народна банка на Република Северна Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики опфатени се во Извештајот за сеопфатна добивка како приходи или расходи од финансирањето за пресметковниот период.

3.5. Девизни курсеви

Официјаните девизни курсеви кои се применуваат за искажување на вредност на ставките во извештајот за финансиската состојба се утврдуват на крајот на тековната година и се споредуваат со претходната година.

Официјалните девизни курсеви кои беа применети за искажување на ставките од Извештајот за финансиската состојба се следниве:

	2019	2018
31 декември 1 ЕУР	61,4856 ден.	61,4950 ден.
31 декември 1 УСД	54,9518 ден.	53,6887 ден.

3.6. Споредбени показатели

Финансиските извештаи секоја тековна година редовно се ревидираат со што се овозможува споредба со показателите во финансиските извештаи од претходната година.

БЕЛЕШКА 4. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ И ПРОЦЕНКИ

4.1. Нематеријални средства

Нематеријалните средства се средства без физичка содржина но кои можат да се идентификуваат. Нематеријалните средства треба да се идентификуваат а се признаваат само доколку:

1. е веројатно дека идните економски користи ќе му се препишат на нематеријалното средство;
2. набавната вредност на средството може веродостојно да се измери.

Корисниот век на нематеријалното средство се определува како ограничен и неограничен. Корисниот век на нематеријалното средство што произлегува од договори и други законски права не треба да го надмине периодот на договорот и другите законски права.

Амортизацијата на нематеријалните средства со ограничен корисен век се пресметува врз основа на набавната вредност на нематеријалните средства и тоа по праволиниска метода.

4.2. Материјални средства

4.2.1. Признавање

Материјалните средства се признаваат како средства според трошокот на набавката и се признаваат како средства кога ќе ги исполнат следните услови:

1. се очекува идна економска корист поврзана со тоа средство и
2. набавната вредност, односно цената на чинење на средството, може со сигурност да се измери.

4.2.2. Вреднување при почетното признавање

Трошокот на набавка, односно набавната вредност на материјалното средство (цена на чинење), кој се распоредува за време на корисниот век на употреба, е еднаков на износот на платените парични средства или еквиваленти на парични средства, или на објективната вредност на друг надомест којшто е даден за да се стекне едно средство во моментот на неговото стекнување или изградба.

Набавната вредност на материјалните средства ја опфаќа набавната (куповната) цена, вклучувајќи ги увозните давачки и неповратните даноци, како и трошоците кои директно можат да се припишат на доведувањето на средството во работна состојба на употреба (трошоци за подготовка на местото, рамнење, градење на потпорни ѕидови, канали за одводнување, трошоци за рушење на стари градби, испорака и манипулација, инсталирање и монтажа, како и услуги на стручни лица и слично). Сите трговски попусти и рабати се одбиваат за да се дојде до набавната (куповната) цена.

Набавната вредност на средство кое се произведува во сопствена режија се определува со користење на истите принципи како и за стекнато средство. Ако друштвото произведува слични средства за продажба во нормалниот тек на работење, набавната вредност е еднаква на набавната вредност на средствата што се произведуваат за продажба (МСС 2). Сите интерни добивки се елиминираат при определувањето на набавната вредност на средството, додека трошоците предизвикани од прекумерно трошење на материјал, труд или други ресурси кои биле направени заради сопствената изградба на средство не се вклучуваат во неговата набавна вредност.

Ставките на недвижностите, постројките и опремата кои се утврдени со попис а претходно не биле евидентирани во деловните книги, се признаваат по проценета фер вредност и во корист на останатите приходи (вишоци).

Ако сметководствената вредност е поголема од проценетиот надоместлив износ, за разликата се врши вредносно усогласување до надоместливиот износ. Добивките или загубите настанати со продажба се определуваат преку споредбата на продажната вредност со сметководствената вредност.

Кога набавката на средствата се реализира преку размена со друго средство, износот на трошокот на набавка се утврдува според фер (објективната) вредност на преземеното (набавено) средство.

Инвестиционите вложувања се оние издатоци со кои се продолжува векот на употреба на средството, се зголемува неговиот капацитетот, се зголемува квалитетот на производите кои се произведуваат со тоа средство или се намалуваат трошоците на производство на тие производи.

Вредноста на инвестиционите вложувања се додава на набавната вредност и така зголемената основица се амортизира.

4.2.3. Вреднување по почетното признавање на недвижностите

По почетното признавање, недвижностите, постројките и опремата се вреднуваат по набавна, односно претпоставена набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и резервирање поради оштетување доколку постои. Претпоставената набавна вредност претставува ревалоризирана набавна вредност на одредени ставки на недвижностите, постројките и опремата кои се ревалоризирани во периодите пред 2005 година по пат на примена на коефициенти за индексирање утврдени од страна на Државниот Завод за Статистика.

4.2.4. Пренос на ревалоризационата резерва во капитал

Ревалоризационата резерва која е настаната по основ на ревалоризација на одредени ставки на недвижностите се пренесува во акумулирана добивка за годината во која таа ставка е отпишана.

Преносот на ревалоризационите резерви во акумулирана добивка може да се врши и додека средството е во употреба. Во тој случај, износот на реализираната ревалоризациона резерва кој се пренесува на акумулирана добивка е разликата помеѓу износот на амортизацијата кој е пресметана на ревалоризираната вредност на средството и амортизацијата која би била пресметана доколку врз средството е применет моделот на набавна вредност.

4.2.5. Амортизација на недвижности, постројки и опрема

Векот на употреба на средството е периодот во кој се очекува дека Друштвото ќе го користи средството. Недвижностите, постројките и опремата се амортизираат според систематска основа низ времетраењето на корисниот век на употреба на даденото средство.

Корисниот век на употреба за секоја ставка на недвижностите, постројките или опремата се проценува и определува со проценка од компетентни лица. На инвестициите во тек не се пресметува амортизација.

	2019	2018
Градежни објекти	1-5%	1-5%
Постројки и опрема	2-4 %	2-4 %
Транспортни средства	4-10%	4-10%
Компјутери	10 %	10 %

Пресметувањето на амортизацијата започнува истиот ден кога средството станува расположливо за употреба т.е. кога тоа е на локацијата и во состојба неопходна за тоа да биде оперативно способно на начин предвиден од страна на раководството.

Средството престанува да се амортизира на првиот ден од датумот кога средството е класифицирано како средство што се чува за продажба согласно со МСФИ 5 и од датумот кога средството е отпишано.

4.2.6. Отпишување (повлекување од употреба и отпуѓување)

Недвижностите, постројките и опремата се отпишуваат од деловните книги во момент на отпуѓување или доколку понатаму од нив не се очекуваат никакви идни економски поволности.

Добивките или загубите кои настануваат со отпишувањето на одредено средство, се утврдуваат како разлика помеѓу проценетата нето добивка од отпуѓувањето на тоа средство и неговата сметководствена вредност и се признаваат како приход или расход во периодот во кој се настанати.

Недвижностите, постројките и опремата кои во согласност со МСФИ 5 - *Нетековни средства кои се чуваат за продажба и прекинати работења*, ги исполнуваат критериумите да бидат класифицирани како нетековни средства наменети за продажба, се вреднуваат во согласност со одредбите на овие сметководствени политики кои се однесуваат за нетековни средства наменети за продажба.

4.3. Обезвреднет имот

Одредбите од оваа точка се однесуваат на следните видови на имот:

- недвижности (земјиште и градежни објекти),
- постројки и опрема,
- нематеријални средства,
- учество на капиталот во зависни и поврзани правни субјекти.

Ако на денот на Извештајот за финансиската состојба постојат индикации дека вредноста на некое средство од ставот 1 од оваа точка е намалена, се врши проценка на надоместливата вредност. Надоместлива вредност претставува нето продажната цена или употребната вредност, во зависност која од овие две е повисока.

Ако надоместливата вредност е помала од неговата сметководствена вредност, сметководствената вредност се сведува на надоместливата вредност и истовремено се намалуваат реваloризационите резерви доколку претходно се формирани за тоа средство.

Доколку не се формирани реваloризациони резерви или формираните резерви се искористени за друга цел, за износот на загубата од обезвреднување се признава расход за периодот.

Ако на денот на Извештајот за финансиската состојба постојат индикации претходно признатата загуба од обезвреднување повеќе да не постои или да е намалена, се врши проценка на надоместливата вредност на средството.

За средства кои се вреднуваат по моделот на реваloризација (објективна, фер вредност), загубата поради обезвреднување призната во претходните години, се признава како приход односно зголемување на реваloризационата резерва, а сметководствената вредност се зголемува за надоместливата вредност.

4.3.1. Средства набавени со финансиски лизинг

При почнувањето на времетраењето на лизингот, се признава предметот на финансискиот лизинг како средство и обврска во извештајот за финансиска состојба по износ еднаков на објективната вредност на изнајмениот имот или доколку е пониска, по сегашната вредност на минималните плаќања за лизингот утврдени при почнување на лизингот.

Лизинг каматата се признава како финансиски трошок во текот на траењето на лизингот.

4.4. Нетековни средства што се чуваат за продажба

Нетековното средство се класификува како средство наменето за продажба во согласност со МСФИ 5 - *Нетековни средства кои се чуваат за продажба и прекинати работења*, доколку неговата сметководствена вредност може првенствено да се поврати преку продажна трансакција, а не преку продолжување на користење на средството.

За едно средство да се класифицира како нетековно средство наменето за продажба, според условот од став 1 од оваа точка, потребно е да исполнат и дополнителни услови:

- средството е достапно за моментална продажба во тековната состојба во која се наоѓа,
- продажбата на средството е веројатно да се реализира во рок од една година од денот на признавање како нетековно средство наменето за продажба, под што се подразбира дека постои план или одлука за продажба на средството. За продажбата на средството да биде

веројатна, мора да постои пазар за тоа средство, а понудената цена да биде разумно утврдена за да се овозможи продажба во рок од една година.

4.5. Долгорочни финансиски вложувања

4.5.1. Хартии од вредност и удели

Хартиите од вредност се класифицираат како:

- хартии од вредност по фер вредност,
- хартии од вредност кои се чуваат до нивното доспевање и
- хартии од вредност расположливи за продажба

Вложувањата во акции или удели се искажуваат според трошокот на стекнување. Акциите и уделите се водат според методот на трошокот на вложување (набавна вредност вклучувајќи ги и трансакционите трошоци, освен за хартиите од вредност за тргување).

4.6. Залихи

Залихите вклучуваат:

1. суровини, материјали, резерни делови, ситен инвентар, авто гуми, амбалажи и помошен материјал,
2. стока која се држи за продажба, вклучувајќи ги и малопродажбата како облик на продажба, продажбата на големо, како и недвижности кои се чуваат за продажба;
3. готови производи;
4. недовршени производи.

4.7. Вреднување на залихите

Суровините, материјалите, резервните делови, ситниот инвентар, амбалажата и автомобилските гуми се евидентираат по пониската цена меѓу набавната односно цената на чинење и нето продажната цена. Ситниот инвентар со ставање во употреба се отпишува со стапка од 100%.

Намалувањето на вредноста на залихите се спроведува во време на редовниот годишен попис, а врз основа на проценка за оштетеност, дотраеност на залихите и сл.

Намалувањето на вредноста на залихите се врши на товар на расходите на периодот, вклучувајќи го и секое нивелирање (сведување) по пат на отпис до нето реализационата вредност.

Залихите на недовршеното производство, полупроизводи и готови производи се водат според трошоците на набавката, односно според цената на производството. Во цената на производството се вклучуваат трошоците на материјали за изработка, платите за изработка, останатите директни трошоци и останатите општи трошоци кои може да се доведат во врска со сегашната состојба и сегашната локација на залихите. Износот на општите и директните трошоци кои се вклучени во вредноста на тие залихи се утврдува со калкулации кои посебно се изработуваат за секој производ и секој работен налог. Сите трошоци се водат по места и носители на трошоци.

Намалувањето на вредноста на залихите на недовршеното производство, полупроизводи и готови производи се врши при годишниот попис. Намалување на вредноста на залихите, се врши во случај на неадекватен квалитет на изработката, оштетување и дотраеност на залихите до нето реализационата вредност ако е пониска од набавната. Во случај на вонредни настани на залихите им се намалува вредноста и пред редовниот годишен попис.

4.8. Краткорочни побарувања

Побарувањата од купувачите, побарувањата од вработените, побарувањата од државата и другите институции и останатите побарувања се искажуваат по номинална вредност зголемена за каматите согласно склучениот договор односно одлуката за исплата.

Во вкупните побарувања најзначајна ставка се побарувањата од купувачите во земјата и странство. За овие побарувања друштвото ги има усвоено следниве политики:

- Побарувањата од купувачите во земјата ги евидентира во денари и по срочност со рокови на втасување (недоспеани, од 0-30, од 31-60 дена, од 61 до 90 дена, од 90-180 дена, од 180-240 дена, од 240-270 дена, од 270-360 дена, над 360 дена).
- Побарувањата од купувачте во странство ги евидентира во соодветни странски валути и во денари и по срочност со рокови на втасување (недоспеани, од 0-30, од 31-60 дена, од 61 до 90 дена, од 90-180 дена, од 180-240 дена, од 240-270 дена, од 270-360 дена, над 360 дена).
- Побарувањата кои се сомнителни и неизвесни во наплатата, друштвото ги евидентира на посебна сметка сомнителни и спорни побарувања во која спаѓаат сомнителните ненаплатени побарувања и тужените побарувања. За овие побарувања кои се постари од 3 години и ненаплативи, Друштвото врши исправка на вредноста на крајот на секоја деловна година по индиректна метода. Вака отпишани побарувања се сврстуваат во даночно непризнати расходи.
- За побарувањата од купувачи спрема кои е отпочната стечајна постапка друштвото врши редовно пријавување на своето побарување и за истото врши исправка на вредноста по индиректна метода. Доколку побарувањето е признато од стечајниот управник неговиот отпис не е сврстен во групата на даночно непризнати расходи.
- За тужените побарувања за коишто постои правосилно судско решение за наплата, а кои неможи да се наплатат, Друштвото врши директна исправка на вредноста и оваа исправка не е сврстена во групата на даночно признати расходи.

4.9. Краткорочни финансиски вложувања

Дадените заеми, депозити и кауции се искажуваат според нивната номинална вредност, согласно договорот. Пресметаните камати се капитализираат по нивната достасаност, согласно со анекс на договорот.

Останатите краткорочни вложувања се искажуваат по набавна вредност, зголемена за каматата согласно склучениот договор.

4.10. Парични средства

Парите на сметките во денари кај комерцијалните банки се водат во номинални износи според доставениот извод за состојбата на прометот на тие сметки. Парите во благајна во денари се искажуваат по номинална вредност.

Девизите на сметките во банката и благајната се искажуваат по среден курс на Народната банка на Република Северна Македонија на денот на изготвување на Извештајот на финансиската состојба.

Пресметувањето на девизите се врши секогаш на денот на промената на состојбата на сметката (благајната) и на крајот на месецот.

За целите на составување на Извештајот за паричните текови:

а) паричните средства ги опфаќаат готовината во касите и депозитите по видување (денарски и девизни),

б) паричните еквиваленти ги опфаќаат краткорочните, високо ликвидни вложувања, кои брзо можат да се конвертираат во парични средства и кои се предмет на безначаен ризик во промената на нивната вредност (рок на достасаност до 3 месеци и помалку).

4.11. Активни временски разграничувања

Однапред платените трошоци за идни периоди се искажуваат како активни временски разграничувања, а се пресметуваат во трошоци на периодот за кој се однесуваат. Причината за разграничувањето како и износот кој се однесува на идните периоди мора да бидат искажани на соодветна сметководствена исправа.

Приходите кои се пресметани во корист на тековниот период а немаат елементи за да се искажат како побарување, се искажуваат како активни временски разграничувања. Кога ќе се стекнат услови за испоставување на документ врз основа на кој се стекнуваат побарувањата, временските разграничувања се пренесуваат на сметките на побарувањата. Основата за приходување и искажување на таквите износи на временските разграничувања мора да биде утврдена со соодветна сметководствена исправа.

4.12. Основна главнина

Запишаниот (основен) капитал се искажува на посебна сметка во износ кој е запишан во трговскиот регистар при основањето, односно при промената на уписот на вредноста на капиталот.

4.13. Резерви

Законските резерви се формираат од остварената добивка врз основа на законските одредби, а можат да се употребат за покривање на загубата. Согласно законските одредби, Друштвото е должно да издвои од добивката за тековната година минимум 5% за законски резерви, се додека резервите не достигнат 1/10 од основната главнина на Друштвото. Доколку износот на оваа резерва не надминува 1/10 од вредноста на основната главнина, истата може да се употреби само за покривање на загуби.

4.14. Ревалоризациона реверва

Ревалоризациона резерва (ревалоризационен вишок) произлегува од објективното вреднување на нетековните средства по нивното почетно признавање според набавна вредност, како и од дополнително вреднување на финансиските инструменти кои се расположиви за продажба. Ревалоризациониот вишок се пренесува во акумулираната добивка кога ќе се реализира согласно МСС 16.

4.15. Задржана (акумулирана) добивка/загуба

Во деловните книги на друштвото Млакара АД Тетово посебно се искажува задржаната (нераспоредена) добивка, а посебно искажаната загуба од работењето.

Искажаната загуба од работењето може да се покрие со задржаната добивка само со одлука на друштвото а во согласност со одредбите на Законот за трговските друштва.

Доколку настане загуба, истата се покрива од сите позиции на капиталот. Членовите на друштвото не се обврзани со договорот на друштвото/статутот да ја покриваат загубата со внесување на дополнителни влогови.

Исплатата на дивиденда или добивка се спроведува врз основа на одлука на собранието и според одредбите на Законот за трговските друштва.

Аванс на добивка може да се исплатува ако во меѓупресметковниот период Друштвото искажува добивка при тоа да не постои пренесена загуба и со соодветно исполнување на сите останати услови согласно Законот за трговските друштва.

4.16. Добивка или загуба во тековната година

Добивката или загубата во тековната година во Извештајот за финансиската состојба се искажува по одаточувањето како добивка, односно загуба од работењето.

4.17. Заработувачка по акција

Друштвото ја прикажува основната и разводнетата заработувачка по акција од обичните акции. Пресметката на основната заработувачка по акција е направена со поделба на нето добивката за годината која им припаѓа на имателите на обични акции со пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината.

4.18. Долгорочни обврски

Долгорочните обврски спрема поврзаните друштва, долгорочните обврски по заеми, долгорочните обврски спрема кредитните институции, долгорочните обврски за аванси, долгорочните обврски спрема добавувачите и останатите долгорочни обврски се искажуваат по номинална вредност, зголемена за достасаните камати според склучениот договор.

Долгорочните обврски искажани во девизи се пресметуваат по среден курс на Народната банка на Република Северна Македонија на денот на изготвување на Извештајот на финансиската состојба, но и на крајот на секој месец во случај кога се отплаќаат долгови.

За долгорочните обврски за кои не се пристигнати опомени и тужбени побарувања а се постари од три години, друштвото врши нивно приходување.

4.19. Краткорочни обврски

Обврските по заеми, обврските спрема кредитните институции, обврските за аванси, депозити и гаранции, обврските спрема добавувачите, обврските спрема вработените, обврските за даноци, придонеси и други давачки, и останатите краткорочни обврски се искажуваат во вредност која е искажана во соодветна сметководствена исправа, зголемена за каматите според склучениот договор, пропис, односно одлука на надлежниот орган на друштвото.

Овие обврски се класифицираат како краткорочни, доколку на датумот на изготвување на Извештајот на финансиската состојба рокот на доспевање им е до 12 месеци.

Обврските по меници и чекови, односно останатите хартии од вредност се искажуваат по номинална вредност на хартиите од вредност кои ги сочинуваат краткорочните обврски на друштвото зголемени за каматата ако е договорена или утврдена со одлуката за издавање на хартии од вредност.

За краткорочните обврски за кои не се пристигнати опомени и тужбени побарувања а се постари од три години, друштвото врши нивно приходување.

Друштвото врши пресметка и исплаќа плата, придонеси и даноци од плата на вработените секој месец до 15 во тековниот месец за претходниот месец.

Друштвото врши пресметка и плаќање на придонесите за пензиско и инвалидско осигурување на вработените во согласност со домашната законска регулатива.

Друштвото е обврзано да им исплати на вработените кои заминуваат во пензија минимална отпремнина која одговара на две месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на пензионирање. Друштвото нема направено резервирања за ова право на вработените бидејќи се смета дека сумата е незначајна за финансиските извештаи.

Друштвото е обврзано да им исплати на вработените кои заминуваат од работа по основ на технолошки вишок, износ кој зависи од работниот стаж на вработениот но најмогу до седум месечни плати исплатени во Република Северна Македонија. Друштвото нема направено резервирање на ова право на вработените.

4.20. Данок на добивка

Данокот на добивка се утврдува и плаќа според Годишниот даночен биланс и истиот претставува одбитна ставка од финансискиот резултат пред оданочување во Билансот на успех (Извештајот за сеопфатна добивка). Данокот на добивка согласно важечките законски прописи се пресметува на основицата позитивен финансиски резултат зголемена за одредени трошоци кои не се признаваат за даночни цели (непризнати трошоци). Данокот на добивка се пресметува со примена на важечката даночна стапка на денот на изготвување на извештајот за финансиска состојба и истата изнесува 10%.

4.21. Пасивни временски разграничувања

На товар на пресметковниот период се пресметуваат и трошоците за кои не постојат соодветни сметководствени исправи за да можат да се признаат како обврска а за кои со сигурност може да се утврди дека се однесуваат на тековниот пресметковен период. Кога ќе се прибават документи за признавање на обврските, се врши укинување на временските разграничувања во корист на сметките на обврските.

Приходите за кои нема услови за признавање во тековниот пресметковен период, се одложуваат преку временски разграничувања за идните периоди. Во корист на временските разграничувања се евидентираат и наплатените приходи кои се однесуваат за идните периоди а за кои не било искажано соодветно побарување.

4.22. Наеми

Наемите со кои се пренесуваат на Друштвото сите ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста на изнајменото средство се признаваат како финансиски наеми, при што средството се

евидентира според неговата објективна вредност или доколку е таа пониска од набавната, по сегашната вредност на минималните плаќања за наемот. Во текот на разгледуваниот период Друштвото нема трансакции кои преставуваат финансиски наеми, при што истото не се јавува ни како корисник на такви средства.

Наемите кај кои значаен дел од ризиците и користите кои произлегуваат од сопственоста се задржани од страна на наемодавателот, се класифицирани како оперативни наеми.

Плаќањата за наем при оперативен наем се искажуваат во извештајот за сеопфатна добивка на рамномерна основа за времетраењето на наемот во евиденцијата на наемателите. Наемодавателите ги презентираат средствата кои се предмет на оперативен наем во извештајот за финансиската состојба како средства за издавање или вложувања во недвижности. Во текот на разгледуваниот период Друштвото нема трансакции кои преставуваат оперативен наем, при што истото не се јавува ни како наемодавател ни како наемокорисник на такви средства.

4.23. Приходи и расходи

Приходите ги опфаќаат приходите и добивките.

Приходите настануваат со вршење на редовни активности. Приходи од редовните активности се приходи од продажба на производи, стоки, услуги, камати, дивиденди, авторски надомести, закупнини и др.

Добивките претставуваат други ставка кои ја задоволуваат дефиницијата на приходите и можат, но не мора да настанат со вршење на редовни активности. Добивките претставуваат раст на економската вредност и како такви не се разликуваат од приходите. Добивките опфаќаат добивки кои настануваат со оттуѓување на нетековните средства, како и нереализирани добивки како што се добивките кои настануваат од ревалоризација на хартиите од вредност расположиви за продажба и добивките кои се резултат на зголемување на сметководствената вредност на нетековните средства. Добивките се прикажуваат во нето износ, откако ќе се намалат за соодветните расходи.

Расходите офаќаат загуби и расходи кои настануваат како последица на редовните деловни активности. Расходите кои настануваат како последица на редовните активност опфаќаат трошоци за продажба, заработка, амортизација и други деловни расходи.

Загубите претставуваат други ставки кои ја задоволуваат дефиницијата за расходи и можат, но не мораат да настанат како последица на редовните активности.

Приходите се мерат според објективната вредноста на примениот надомест или на побарувањето. Приходите се признаваат ако истовремено пораснат средствата или се намалат обврските.

Приходите од продажба на производи се признаваат ако:

- на купувачот се пренесени сите ризици и користи од сопственоста над производите;
- друштвото не задржува ниту трајно управување, ниту контрола над производите;
- износот на приходите може да се измери;
- е веројатно дека продадените производи ќе се наплатат;
- трошоците кои настанале или кои ќе настанат во врска со продажбата може со сигурност да се измерат.

Ако во моментот на настанувањето на настанот се процени дека наплатата не е извесна, приходите се одложуваат. За реализацијата од претходните пресметковни периоди и за онаа која во тековниот пресметковен период е пресметана во корист на приходите, се врши исправка на побарувањата на товар на трошоците.

Во политиката за признавање расходи, друштвото се придржува до следните критериуми:

- расходите имаат за последица намалување на средствата или зголемување на обврските, при што е возможно да се измери со сигурност;

- расходите имаат директна поврзаност со настанатите трошоци и посебните позиции на приходите;
- кога се очекува остварување на приходите во повеќе идни пресметковни периоди, тогаш признавањето на расходите се извршува со постапката на разумна алокација на пресметковни периоди;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период кога издатокот не остварува идни економски користи а нема услови да се признае како позиција на активата во Извештајот за финансиска состојба;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период и тогаш кога настанала обврска а нема услови да се признае како позиција на активата.

Сите трошоци и расходи кои се однесуваат на пресметковниот период мораат да бидат опфатени во финансиските извештаи.

4.24. Трошоци за позајмици

Трошоците за позајмици се признаваат како расходи во периодот во кој се настанати, освен оние кои се капитализирани.

Трошоците за позајмиците директно припишани на стекнување, изградба или производство на средства кои се квалификуваат согласно со МСС 23, се капитализираат како составен дел од набавната вредност, односно цената на чинење на средството.

4.25. Ефекти од девизните курсеви

Трансакциите во странски валути при почетното признавање се евидентираат во денарска противвредност, со примена на средниот курс од НБРСМ кој важи на денот на трансакцијата.

На секој датум на изготвување на Извештајот за финансиската состојба, паричните ставки (девизните средства, побарувањата и обврските) се пресметуваат со примена на заклучниот курс (курсот на денот кога се изготвува извештајот).

Курсните разлики кои настанале по основ на трансакција во странска валута се признаваат како приход или расход за периодот во кој настанале.

4.26. Резервации

Резервации се признаваат кога Друштвото има постојана обврска како резултат на минат настан, кога е веројатно дека од одливите на ресурсите кои вклучуваат економски користи ќе се бара исплата на обврската и кога со веродостојна проценка може да се процени износот на обврската. Расходот за било која резервација се признава во Извештајот за сеопфатна добивка намалена за износот на намалувањето. Ако ефектот од временската димензија на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

4.27. Неизвесности

Неизвесни обврски се можни обврски кои се јавуваат од поранешни настани и чие постоење ќе биде потврдено само со случувањата или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани кои не се во целост под влијание на друштвото. Неизвесна обврска е и сегашна обврска

која се јавува од поранешни настани но не е признаена поради тоа што одливот на ресурси кои вклучуваат економски користи ќе биде баран за исплата на обврска а износот на обврската не може да се измери со задоволителна веродостојност. Друштвото не ги признава неизвесните обврски во финансиските извештаи туку само ги обелоденува. Неизвесни средства се можни средства кои се јавуваат од поранешни настани и чие постоење ќе биде потврдено само со случување или не случување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Друштвото не признава неизвесни средства, туку само ги обелоденува таму каде што приливот на економски користи е веројатен.

4.28. Грешки од претходен период

Материјално значајна грешка која е откриена во тековниот период а се однесува на претходен период и која при тоа има значително влијание на финансиските извештаи на еден или повеќе претходни периоди со што претходните финансиски извештаи не можат да се сметаат за веродостојни, се смета за грешка од претходен период, согласно на МСС 8 - *Сметководствени политики, промена на сметководствените проценки и грешки (односно Одделот 10 на МСФИ за МСЕ).*

Грешката од претходниот период се поправа така што за износот на таа грешка се врши корекција на почетната состојба на пренесениот резултат, односно на соодветната позиција во Извештајот за финансиската состојба доколку грешката е од таква природа да не влијае на резултатот.

Материјално незначајните грешки се признаваат како приход или расход на тековниот период. Материјалноста на грешките се проценува од случај до случај во моментот кога ќе се открие грешката.

4.29. Настани по датумот на извештајот за финансиската состојба

За ефектите од деловните случувања кои настануваат во периодот помеѓу издавање на Извештајот за финансиската состојба и датумот кога се одобруваат финансиските извештаи и се во директна врска со состојбата на позициите кои постојат на датумот на издавање на Извештајот на финансиската состојба, се врши корекција на претходно признатите износи во финансискиот извештај (на пример, наплатено побарување за кое претходно била извршена исправка).

За ефектите од деловните случувања кои настануваат во периодот помеѓу издавањето на Извештајот за финансиската состојба и датумот кога се одобруваат финансиските извештаи а се однесуваат на околности кои не постоеле на датумот на Извештајот за финансиската состојба, во белешките кон финансиските извештаи се врши обелоденување на природата на случувањето и процена на неговиот финансиски ефект.

4.30. Промена на сметководствените политики

Сметководствените политики кои се утврдени со овој правилник се применуваат од период до период на конзистентна основа.

Сметководствената политика се менува доколку таа е условена со измена или донесување на нов МСС/МСФИ.

По исклучок од ставот 1 и 2 на оваа точка, промена на сметководствените политики може да се направи доброволно ако се процени дека новата сметководствена политика води кон подобра презентација на случувањата и позициите во финансиските извештаи.

За промените во сметководствените политики одлучува Одборот на директори на Млекара АД Тетово.

Новата сметководствена политика се применува ретроактивно кога тоа се бара од МСС/МСФИ како од секогаш да била во примена, освен кога износот за корекција не може прецизно да се утврди, па во таков случај новата сметководствена политика се применува на перспективна основа.

4.31. Завршни одредби

За оние средства, обврски, приходи и расходи за кои во овој акт не се утрдени сметководствени политики ќе се применува основниот третман за нивно мерење утврден во соодветните МСФИ.

БЕЛЕШКА 5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

Финансиски ризици и управување со истите

Друштвото влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите и кредиторите. Главните ризици на кои Друштвото е изложено и политиките за управување со нив се следните:

5.1. Пазарен ризик

5.1.1. Ризик од курсни разлики

Друштвото влегува во трансакции во странска валута кои произлегуваат од продажби и набавки на странски пазари, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Друштвото нема посебна политика за управување со овој ризик со оглед дека во Република Северна Македонија не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој вид на ризик. Според ова, Друштвото е изложено на можните флуктуации на странските валути, чиј ефект е даден во табелата подолу.

5.1.2. Ризик од промени на цените

Друштвото е изложено од ризик од промени на цените на вложувањата расположливи за продажба доколку има вложувања расположливи за продажба но истиот е надвор од контрола на Друштвото. Друштвото нема евидентирано вложувања расположливи за продажба така што истото не е изложено на ваков вид на ризик.

5.1.3. Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога неговите купувачи нема да бидат во состојба да ги исполнат своите стасани обврски за плаќање. Друштвото нема значајна концентрација на кредитен ризик со оглед на фактот дека купувачи се голем број на друштва во земјата.

5.1.4. Каматен ризик

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматните стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има депонирани средства во банки договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека Друштвото користи вакви кредити и позајмици и има депонирани средства во банки, може да се каже дека постои изложеност спрема ваков вид на ризик, но тој зависи од движењата на финансиските пазари и Друштвото нема начин истиот да го намали.

5.1.5. Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во можност со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребна готовина за сервисирање на пристигнатите обврски и Друштвото нема проблеми со ликвидноста во своето работење.

5.1.6. Даночен ризик

Согласно законските прописи во РСМ, финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Друштвото подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесувањето на даночните извештаи за тековната годината. Во текот на 2019 год. во Друштвото е вршена контрола на ДДВ за период од 01.09.2017 год. до 31.08.2019 год. при што не се констатирани значајни неправилности. Сепак, дополнителни даноци во случај на идна контрола од страна на даночните власти во овој момент не можат со сигурност да се проценат.

5.1.7. Утврдување на објективна вредност

Друштвото располага со финансиски средства и обврски кои ги вклучуваат побарувањата од купувачи, обврските кон добавувачи и обврските по кредити, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

5.2. Финансиски инструменти

5.2.1. Ризик на финансирање

Друштвото врши финансирање на своето работење од сопствени средства и со користење на кредити се со цел да обезбеди содветен повратна вложувањата. Друштвото континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа која со состојба на 31 Декември тековна и претходна година е следната:

Долгорочна задолженост	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Обврски по долгорочни кредити	15.319	20.837
• Парични средства и парични еквиваленти	855	2.262
• **Нето обврски**	**14.464**	**18.575**
• Вкупно капитал и резерви	26.976	32.221
% на долгорочна задолженост во однос на капиталот	**53,61%**	**57,64%**

Задолженост во однос на вкупните средства	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Обврски по кредити, доверители и други обврски	145.139	144.597
• Вкупни средства	172.115	176.818
% на вкупна задолженост во однос на вкупни средства	**82,58%**	**81,77%**

5.2.1. Ризик од девизни валути

Друштвото влегува во трансакции во странска валута кои произлегуваат од продажби и набавки на странски пазари, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани во денари на 31 декември тековна година и претходна година по валути е следната:

	Средства		Обврски		Салдо средства-обврски	Салдо средства-обврски
	2019 000 МКД	2018 000 МКД	2019 000 МКД	2018 000 МКД	2019 000 МКД	2018 000 МКД
ЕУР	9.505	8.268	33.176	36.663	23.671	28.398
УСД	-	-	-	-	-	-
Други	-	-	-	-	-	-

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 10% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката а негативните намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемување за 10%		Намалувања за 10%	
	2019 000 МКД	2018 000 МКД	2019 000 МКД	2018 000 МКД
ЕУР	2.367	2.839	(2.367)	(2.839)
УСД	-	-	-	-
Други	-	-	-	-
Нето ефект	2.367	2.839	(2.367)	(2.839)

5.2.3. Ризик од промена на каматите

Друштвото се изложува на ризик од промена на каматните стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има пласирано средства кај други друштва или банки договорени по варијабилни каматни стапки. Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот на годините е како што следува:

Финансиски средства

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
Некаматоносни		
Парични средства и парични еквиваленти	855	2.262
Побарувања од купувачите	37.012	38.947
Побарувања од дадени заеми	648	1.090
Побарувања од даноци	1.677	4.491
Долгорочни финансиски средства	20	20
Вкупно	**40.212**	**46.811**
Каматоносни со променлива каматна стапка		
Вкупно		

Финансиски обврски

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
Некаматоносни		
Обврски спрема добавувачи	76.577	75.393
Останати обврски	1.348	1.457
Обврски по примени позајмици	28.039	31.084
Вкупно	**105.964**	**107.934**
Каматоносни со променлива каматна стапка		
Обврски по кредити	39.175	36.663
Вкупно	**39.175**	**36.663**

Анализа на сензитивноста на каматните стапки:

	Зголемување 2% поени		Намалувања за 2% поени	
	2019 000 МКД	2018 000 МКД	2019 000 МКД	2018 000 МКД
Земени кредити	784	733	(784)	(733)
Дадени депозити	-	-	-	-
Нето ефект	784	733	(784)	(733)

Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал кој што се јавува во случај доколку каматните стапки би биле повисоки/пониски за 2%.

5.2.4. Ризик од ликвидност

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на друштвото со состојба на 31 декември тековната година според нивната доспеаност:

	Недоспеани	До 30 дена	До 90 дена	До 180 дена	До 365	Над 365 дена	Вкупно
Парични средства	-	855	-	-	-	-	855
Побарувања од купувачи во земјата	4.433	1.451	713	1.042	935	19.696	28.270
Побарувања од купувачи од странство	7.618	1.124	-	-	-	-	8.742
Побарувања од заеми	-	112	4	-	-	532	648
Побарувања од државни институции	1.513	-	-	-	-	164	1.677
Вкупни побарувања:	**13.564**	**3.542**	**717**	**1.042**	**935**	**20.392**	**40.192**
Обврски спрема добавувачи во земјата	8.111	11.899	6.900	3.914	4.137	41.616	76.577
Обврски спрема вработени	886	19	17	-	-	-	922
Обврски за даноци и придонеси од плата и надомести од плата	426	-	-	-	-	-	426
Обврски за аванси, депозити, позајмици	-	363	-	-	4.925	22.751	28.039
Обврски по заеми и кредити	17.171	259	-	-	-	-	17.430
Долгорочни обврски по заеми и кредити	21.745	-	-	-	-	-	21.745
Вкупни обврски:	**48.339**	**12.540**	**6.917**	**3.914**	**9.062**	**64.367**	**145.139**

БЕЛЕШКА 6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Приходи од продажба на домашен пазар	98.347	101.490
• Приходи од продажба на странски пазар	66.271	57.941
Вкупно приходи од продажба:	**164.618**	**159.431**

БЕЛЕШКА 7. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Приходи од поранешни години	33	-
• Наплатени штети по основ на осигурување	260	-
• Останати приходи	750	1.442
Вкупно останати приходи:	**1.043**	**1.442**

БЕЛЕШКА 8. ПРОМЕНА НА ВРЕДНОСТА НА ЗАЛИХИТЕ НА ГОТОВИТЕ ПРОИЗВОДИ И НА НЕДОВРШЕНОТО ПРОИЗВОДСТВОТО

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Залихи на готови производи и на недовршено производство на почетокот на годината	1.898	1.332
• Залихи на готови производи и на недовршено производство на крајот на периодот (31.12)	3.148	1.898
Промена на вредноста на готовите производи и недовршеното производство:	**1.250**	**566**

Поради фактот што вредноста на залихите на почетокот од годината е помала од вредноста на залихите на крајот од годината, за разликата во износ од 1.250 илјади денари треба да се намалат трошоците од класа 4 (четири).

БЕЛЕШКА 9. ТРОШОЦИ ЗА СУРОВИНИ И ДРУГИ МАТЕРИЈАЛИ

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Трошоци за суровини и материјали	120.300	114.873
• Трошоци за енергија	11.240	10.607
Вкупно:	**131.540**	**125.480**

БЕЛЕШКА 10. НАБАВНА ВРЕДНОСТ НА ПРОДАДЕНИ ТРГОВСКИ СТОКИ

Во 2019 година расходите по основ на набавна вредност на продадени трговски стоки изнесуваат 32 илјади денари, додека во претходната 2018 година немаше расходи по овој основ.

БЕЛЕШКА 11. НАБАВНА ВРЕДНОСТ НА ПРОДАДЕНИ МАТЕРИЈАЛИ, РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ, СИТЕН ИНВЕНТАР, АМБАЛАЖА И АВТОГУМИ

Во 2019 година нема расходи по основ на набавна вредност на продадени резервни делови, додека во 2018 година овие расходи се во износ од 42 илјади денари.

БЕЛЕШКА 12. УСЛУГИ СО КАРАКТЕР НА МАТЕРИЈАЛНИ ТРОШОЦИ

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Транспортни услуги	594	720
• Услуги за одржување	1.513	2.271
• Останати услуги	878	79
• Трошоци за реклама	829	1.257
Вкупно услуги со карактер на материјални трошоци:	**3.814**	**5.047**

БЕЛЕШКА 13. ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ ОД РАБОТЕЊЕТО

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Трошоци за репрезентација	69	128
• Трошоци за спонзорства	5	-
• Данок на имот	86	-
• Премии за осигурување	627	383
• Банкарски трошоци и провизии	238	151
• Нематеријални трошоци	4.585	6.317
Вкупно останати трошоци од работењето:	**5.610**	**6.979**

БЕЛЕШКА 14. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Вкалкулирани бруто плати	15.757	14.146
• Дневници за службен пат	-	133
• Регрес за годишен одмор	522	450
• Отпремнина	-	50
Вкупно трошоци за вработените:	**16.278**	**14.778**

БЕЛЕШКА 15. АМОРТИЗАЦИЈА НА МАТЕРИЈАЛНИ И НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Амортизација на нематеријални средства	62	-
• Амортизација на материјални средства	2.543	2.670
Вкупно амортизација:	**2.605**	**2.670**

БЕЛЕШКА 16. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ (ОБЕЗВРЕДНУВАЊЕ) НА НЕТЕКОВНИ И ТЕКОВНИ СРЕДСТВА

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Вредносно усогласување на побарувања	754	401
Вкупно вредносно усогласување:	**754**	**401**

БЕЛЕШКА 17. ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Одобрен рабат	5.970	3.221
• Трошоци од минати години	636	433
• Казни и пенали	3.198	-
Вкупно останати расходи од работењето:	**9.804**	**3.654**

БЕЛЕШКА 18. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Приходи од камати	3	1
• Приходи од курсни разлики	13	21
Вкупно финансиски приходи:	**16**	**22**

БЕЛЕШКА 19. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Расходи од камати	1.428	1.502
• Расходи од негативни курсни разлики	306	135
Вкупно финансиски расходи:	**1.734**	**1.637**

БЕЛЕШКА 20. ДОБИВКА/ЗАГУБА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Вкупни приходи	165.661	160.873
• Вкупни расходи	(170.906)	(160.100)
Добивка/загуба пред оданочување:	**(5.245)**	**773**

БЕЛЕШКА 21. ДАНОК НА ДОБИВКА

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Финансиски резултат пред оданочување	(5.245)	773
• Непризнати расходи	4.018	1.092
• Даночна основа	(1.227)	1.865
• Даночна стапка	10%	10%
• Данок на добивка	-	186

Друштвото нема обврска за плаќање данок на добивка за 2019 година (2018:186 илјади денари).

БЕЛЕШКА 22. НЕТО ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Добивка/загуба пред оданочување	(5.245)	773
• Данок на добивка	-	(186)
Добивка/загуба по оданочување	**(5.245)**	**587**

БЕЛЕШКА 23. ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ГОДИНАТА

За тековната 2019 година вкупната сеопфатна загуба изнесува 5.245 илјади денари и е иста со загубата за деловната година. Во претходната 2018 година вкупната сеопфатна добивка изнесуваше 587 илјади денари.

БЕЛЕШКА 24. ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

Заработувачката/загубата по акција (основна и разводнета) е пресметана по пат на делење на добивката/загубата која им припаѓа на имателите на обични акции со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината. Според извештајот од Централниот депозитар за хартии од вредност на 31 декември 2019 година Друштвото поседува 149.368 сопствени обични акции.

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• **Нето добивка разположива за акционерите (000 ден.)**	**(5.245)**	**587**
• Пондериран просечен број запишани и издадени обични акции	149.368	149.368
Заработувачка по акција (денари за 1 акција)	-	**4**

БЕЛЕШКА 25. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

000 МКД

Вид на основно средства	Други нематеријални права
Набавна вредност НС на 01.01.2019 година	**1.540**
- директни зголемувања	-
- намалување / расход	
Набавна вредноста на НС на 31.12.2019 година	**1.540**
Исправка на вредноста на НС на 01.01.2019 година	**(298)**
- Корекција на П.С.	**298**
- амортизација во 2019 год.	(62)
- намалување / расход	-
Исправката на вредноста на НС на 31.12.2019 година	**(62)**
Сегашна вредност на НС на 31.12.2019 година	**1.478**
Вредност на НС на 31.12.2018 година	1.242

БЕЛЕШКА 26. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

000 МКД

Вид на основно средства	Градежни објекти	Постројки и опрема	Средства во подготовка	Вкупно
Набавна вредност на НПО на 01.01.2019 год.	**103.103**	**129.066**	**5.802**	**237.971**
- директни зголемувања	351	1.654	3.103	5.108
- намалување / расходи	-	-	(1.029)	(1.029)
- прекнижување				
Набавна вредност на НПО на 31.12.2019 год.	**103.454**	**130.720**	**7.876**	**242.050**
Исправка на вредноста на НПО на 01.01.2019 год.	**(54.076)**	**(65.146)**	-	**(119.222)**
- Корекција на П.С.	-	298	-	298
- амортизација во годината	(407)	(2.136)	-	(2.543)
- намалување / расходи				
- прекнижување				
Исправката на вредноста на НПО на 31.12.2019 год.	**(54.483)**	**(67.580)**	-	**(122.063)**
Сегашна вредност на НПО на 31.12.2019 год.	**48.971**	**63.140**	**7.876**	**119.987**
Вредност на НПО на 31.12.2018 год.	49.027	63.920	5.802	118.749

Сите недвижности, постројки и опрема со кои располага друштвото се користат за извршување на неговите активности.

БЕЛЕШКА 27. ДОЛГОРОЧНИ ВЛОЖУВАЊА

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Вложени средства во ТТК банка	20	20
Вкупно долгорочни вложувања:	**20**	**20**

На денот на изготвување на билансот на состојба друштвото располага со акции во вредност од 20 илјади денари во ТТК Банка АД Скопје.

БЕЛЕШКА 28. ЗАЛИХИ

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Залиха на суровини и материјали	4.993	5.734
• Залиха на амбалажа	1.050	1.050
• Залиха на готови производи	3.151	1.898
Вкупно залихи:	**9.194**	**8.682**

Залихите на суровини и материјали се водат по плански цени и на крајот на годината се врши сведување по набавната цена. Залихите на недовршеното производство, готовите производи и трговските стоки се вреднуваат по пониската од набавната односно нето реализациона вредност. Ситниот инвентар се отпишува со 100% при ставање на истиот во употреба.

БЕЛЕШКА 29. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА И КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА

Опис на краткорочни побарувања и краткорочни вложувања	**2019 000 МКД**	**2018 000 МКД**
• **Побарувања од купувачи**	**37.012**	**38.948**
○ Купувачи во земјата	13.041	15.455
○ Тужени побарувања од купувачите	14.910	14.915
○ Купувачи во странство	8.742	8.268
○ Побарувања од дистрибутери	319	310
• **Побарување од државата по основ на даноци**	**1.677**	**4.490**
○ Побарување за ДДВ	1.513	4.235
○ Побарување за повеќе платен данок на добивка	164	255
• **Побарувања од по основ на заем**	**648**	**1.091**
○ Побарување по основ на даден заем	648	1.091
• **Останати краткорочни побарувања**	-	-
• **АВР**	**1.244**	**1.334**
○ Премии за осигурување	1.244	1.334
Вкупно краткорочни побарувања:	**41.436**	**45.863**

Во побарувањата од купувачите во земјата во износ од 13.041 илјади денари содржани се тужени побарувања во износ од 729 илјади денари.

Структура на побарувањата од купувачите по доспеаност за 2019 година е следна:

	во земјата	во странство	2019 000 МКД
Недоспеани	4.433	7.618	**12.051**
До 30 дена	1.451	1.124	**2.575**
До 90 дена	713	-	**713**
До 180 дена	1.042	-	**1.042**
До 365 дена	935	-	**935**
Над 365 дена	19.696	-	**19.696**
Вкупно:	**28.270**	**8.742**	**37.012**

БЕЛЕШКА 30. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Денарски средства на сметките во банките	837	2.150
• Средства во благајна	18	112
Вкупно парични средства и парични еквиваленти:	**855**	**2.262**

Од Извештајот за паричниот тек даден на почетокот во финасиските извештаи на страна 7 се гледа дека Друштвото има:

Паричен тек	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Паричен тек од оперативни активности	1.321	10.193
• Паричен тек од инвестициони активности	(3.636)	(3.879)
• Паричен тек од финансиски активности	908	(4.588)
Нето пораст/намалување на готовината:	**(1.407)**	**1.726**

БЕЛЕШКА 31. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Акционерски капитал	45.557	45.557
• Законски резерви	9.311	9.311
• Ревалоризациони резерви	52.399	52.399
• Акумулирана загуба	(75.046)	(75.633)
• Добивка/загуба за финансиската година	(5.245)	587
Вкупно главнина и резерви:	**26.976**	**32.221**

Според акционерската книга од 31.12.2019 година Млекара АД Тетово има 149.368 обични акции со номинална вредност од 5 евра по акција односно акционерскиот капитал изнесува 746.840 евра или во денарска противвредност во износ од 45.557 илјади денари. Законските резерви се формираат од остварената добивка врз основа на законските одредби, а можат да се употребат за покривање на загубата.

Во продолжение е прикажана Структурата на капиталот во МЛЕКАРА АД Тетово на 31.12.2019 година во евра.

СТРУКТУРА НА КАПИТАЛОТ

во Млекара АД Тетово со состојба 31.12.2019 година

Сопственик	Број на акции	Вредност во евра	Структура %	Број на акционери
Европа ДООЕЛ Штип	60.000	300.000	40	1
Миле Атанасов Штип	29.794	140.300	19	1
Макпромет-М ДООЕЛ Штип	13.646	68.230	9	1
Физички лица	47.662	238.310	32	35
Вкупно акции:	**149.368**	**746.840**	**100.00**	**39**

Друштвото во трговскиот регистар има главнина основен акционерски капитал во износ од 746.840 евра односно во денарска противвредност 45.557 илјади денари. Вредноста на една акција е 5 ЕУР.

БЕЛЕШКА 32. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• Кредит Стопанска банка АД	9.840	12.684
• Кредит Прокредит банка АД	11.343	13.142
• Намалено за тековна доспеаност на долгорочните кредити	(5.864)	(4.989)
Вкупно долгорочни обврски:	**15.319**	**20.837**

1. Обврската во износ од 9.840 илјади денари е врз основа на договор склучен за кредитна рамка бр.27/1.60 од 20.01.2015 година. Со овој договор Стопанска банка му одобри кредитна линија на друштвото во износ од 654.315,72 евра од кој износ 404.315,72 евра се долгорочни кредити, а 250.000 евра се за краткорочно финансирање. Кредитната линија е одобрена за период од 96 месеци, односно кредитот треба да се врати до декември 2022 година. Друштвото е должно да плаќа провизија за управување со кредитната линија во износ од 0,25% годишно. Друштвото на искористените средства ќе плаќа договорна камата по каматна стапка од 7,75 % годишно и истата е променлива. За обезбедување на кредитот ставен е имот (градежни објекти) заведен во Имотен лист број 7269 за КО Тетово 1 и машини и опрема за производство. Проценетата вредност на недвижниот

имот е 536.000 евра, а проценетата вредност на машините и опремата за производство изнесува 686.000 евра. Дата на доспевање 31.12.2022 година. Со Анекс бр 5 од 19.07.2017 година каматната стапка е променета и изнесува 4%. Од овој износ 3.366 илјади денари се пренесени на краткорочни обврски бидејќи втасуваат за плаќање во 2020 година.

2. Обврската во износ од 11.343 илјади денари спрема Прокредит банка е врз основа на:

- договор за подкредит бр. 75121121 склучен на 21.02.2017 година на износ од 150.000 евра на 76 рати и варијабилна каматна стапка од 6 месечен Либор +3,00%. Каматната стапка е варијабила и номиналната годишна стапка да не е пониска од 3,2%. Дата на доспевање на кредитот е 15.06.2023 година. Преостанатата обврска по овој кредит изнесува 90.860,54 евра. Од овој износ 1.536 илјади денари се пренесени на краткорочни обврски бидејќи втасуваат за плаќање во 2020 година.

- договор за кредит бр. 75122908 склучен на 29.06.2018 година на износ од 100.000 евра на 84 рати и годишна каматна стапка еурибор плус 2,9%. Каматната стапка е варијабилна. Кредитот е наменет за основни средства. Дата на доспевање на кредитот е 07.07.2025 година. Од овој износ 962 илјади денари се пренесени на краткорочни обврски бидејќи втасуваат за плаќање во 2020 година.

БЕЛЕШКА 33. ТЕКОВНИ ОБВРСКИ

Опис на тековни обврски	2019 000 МКД	2018 000 МКД
• **Обврски спрема поврзани друштва**	-	-
• **Обврски спрема добавувачи**	**76.577**	**75.393**
○ Обврски спрема добавувачи во земјата	76.577	75.393
○ Обврски спрема добавувачи во странство	-	-
• **Обврски за аванси, депозити, позајмици**	**28.039**	**25.125**
• **Обврски за даноци и придонеси на плата и надомести**	**426**	**395**
○ Персонален данок	65	59
○ Придонеси за ПИО	241	224
○ Придонеси за здравство	97	91
○ Придонес за вработување	16	15
○ Придонес за дополнително	7	6
• **Обврски кон вработените**	**922**	**850**
○ Нето плати	922	850
○ Останати обврски спрема вработените	-	-
• **Тековни даночни обврски**	**-**	**212**
○ Обврски за персонален данок	-	212
• **Обврски по заеми и кредити**	**23.856**	**21.785**
○ Кредит Стопанска Банка АД Скопје	11.993	10.837
○ Кредит Прокредит Банка АД Скопје	5.999	5.959
○ Тековна доспеаност на долгорочни кредити (Белешка 32)	5.864	4.989
Вкупно тековни обврски:	**129.820**	**123.760**

Структурата на обврските спрема добавувачите во земјата за 2019 година е следна:

	2019 000 МКД
Недоспеани	8.111
До 30 дена	11.899
До 90 дена	6.900
До 180 дена	3.914
До 360 дена	4.137
Над 360 дена	41.616
Вкупно	**76.577**

Краткорочни позајмици

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
Илинден 2002 ДООЕЛ Штип	12.903	12.661
Европа ДООЕЛ Штип	9.177	6.248
Семинарство промет ДООЕЛ	2.050	713
Макпромет М ДООЕЛ	1.328	1.328
Останати правни лица	26	-
Физички лица поврзани субјекти	2.555	4.175
Вкупно	**28.039**	**25.125**

Движењето на сметката на овие обврски во текот на 2019 и 2018 година е како што следи

	2019 000 МКД	2018 000 МКД
На 01 јануари	25.125	21.168
Прилив на нови позајмици	8.429	18.657
Вратени позајмици	(5.515)	(14.700)
Вкупно	**28.039**	**25.125**

БЕЛЕШКА 34. ПОВРЗАНИ СТРАНИ

Млекара АД Тетово има трансакции со повеќе поврзани субјекти во текот на извршување на деловните активности. Овие трансакции се извршени во согласност со комерцијалните услови и пазарните цени. Во табелата што следува се дадени податоци за обемот и состојбите на трансакциите со поврзаните субјекти на и за периодот што завршува на 31 декември 2019 и 2018 година.

Трансакции со останати поврзани субјекти:

	Побарувања	Обврски	Приходи	2019 000 МКД Расходи
Макпромет АД Штип	14	31	424	48
Макпромет М ДООЕЛ Штип	-	1.753	-	-
Макмонтинг М ДООЕЛ Штип	-	-	-	-
Семинарство промет ДООЕЛ Скопје	-	2.859	26	-
Делпак ДООЕЛ Делчево	-	-	-	28
Кутис ДООЕЛ Штип	-	3.334	-	2.908
Европа ДООЕЛ Штип	-	43.302	-	-
Илинден 2002 ДООЕЛ Штип	-	17.354	-	1.418
Монтинг Изградба ДООЕЛ Штип	-	332	-	284
Клучен раководен кадар (сопственички и раководен кадар на Матичното друштво	-	3.780	-	-
Вкупно:	**14**	**72.745**	**450**	**4.686**

Трансакции со останати поврзани субјекти:

	Побарувања	Обврски	Приходи	2018 000 МКД Расходи
Макпромет АД Штип	322	-	510	-
Макпромет М ДООЕЛ Штип	-	1.753	-	-
Макмонтинг М ДООЕЛ Штип	-	48	-	-
Семинарство промет ДООЕЛ Скопје	-	1.549	44	-
Делпак ДООЕЛ Делчево		17	-	2
Кутис ДООЕЛ Штип		1.642	5	12
Европа ДООЕЛ Штип		42.896	-	2.323
Илинден 2002 ДООЕЛ Штип		16.129	-	1.561
Монтинг Изградба ДООЕЛ Штип		-	-	48
Клучен раководен кадар (сопственички и раководен кадар на Матичното друштво		5.616	-	1.400
Вкупно:	**322**	**69.650**	**559**	**5.346**

БЕЛЕШКА 35. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

38.1 Дадени хипотеки на имот

Друштвото има дадено хипотеки на својот имот како обезбедување на плаќање спрема Стопанска банка ад. Скопје и тоа опрема и машини за млеко и млечни производи, котлара, систем за ладење и компресорска опрема по проценета вредност од 686.000 евра и недвижен имот заведен во Имотен лист број 7269 за КО Тетово по проценета вредност од 536.000 евра. Исто така Друштвото се јавува како корисник на средства од банкарска институција за која како гарант се јавува Макпромет АД Штип согласно договорот за пристапување кон долг.

38.2 Судски спорови

Со состојба на 31 Декември 2019 година Друштвото води повеќе судски постапки спрема своите купувачи за ненавремено плаќање во вкупен износ од 15.639 илјади денари при што на датумот на изготвување на овие финансиски извештаи не се евидентирани било какви резервирања од потенцијални загуби по овие судски постапки. Со состојба на 31.12.2019 година нема активни судски спорови во кои Друштвото се јавува како тужена страна.

38.3 Гаранции

Друштвото во 2019 година не користи банкарски гаранции.

БЕЛЕШКА 36. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА

На 31 декември 2019 година, Светската Здравствена Организација (СЗО) е известена за новиот корона вирус (COVID 19) кој се појави во Народна Република Кина и започна брзо да се шири. На 30 јануари 2020 година, СЗО официјално ја објавува појавата на корона вирусот како вонредна здравствена состојба од меѓународно значење. Дополнително, на 11 март 2020 година појавата на овој вирус е класифицирана како глобална пандемија од страна на СЗО.

На 18 март 2020 година, во нашата држава е прогласена вонредна состојба на цела територија на РСМ со цел спречување на внесување, ширење и справување со вирусот COVID 19, кој е проширен на сите континенти.

Со оглед дека последователните настани и околности поврзани со појавата на COVID 19 не постоеја на датумот на известување, раководството на Друштвото смета дека истите не влијаат на финансиските извештаи заклучно со 31.12.2019 година и тие не треба да се корегираат.

Раководството смета дека во овој момент не може да се предвидат потенцијалните ефекти од појавата на COVID 19 врз работењето на Друштвото во иднина.

За
Млекара АД Тетово
Управител

Виолета Николова

Законска обврска за составување на Годишна сметка и годишен извештај за работењето, во согласност со одредбите од ЗТД

Во согласност со член 476, став 4 од Законот за трговски друштва Годишната сметка која ја изготвуваат Друштвата вклучува Извештај за финансиската состојба, Извештај за добивка или загуба и Извештај за сеопфатна добивка и објаснувачки белешки.

Во согласност со член 476, став 6 од Законот за трговски друштва Годишната сметка и финансискиот извештај кои се однесуваат за иста деловна година и кои се подготвени во согласност со одредбите на Законот и со прописите за сметководство треба да содржат идентични податоци за состојбата на средствата, обврските, приходите, расходите, главнината и остварената добивка, односно загуба на Друштвото за деловната година.

Во согласност со член 477, став 14 од Законот за трговски друштва, Органот на управување на Друштвото, покрај годишната сметка, односно финансиските извештаи, е должен, по завршување на секоја деловна година да изготви и Извештај за работата на Друштвото во претходната година со содржина определена во член 384 став 7 од ЗТД.

Во согласност со Правилникот за формата и содржината на годишната сметка, истата се состои од Извештај за финансиската состојба, Извештај за сеопфатна добивка и објаснувачки белешки.

Разлики во начинот на презентирање на ставките во обрасците за Годишната сметка и ставките во финансиските извештаи подготвени според Правилникот за сметководство не се појавуваат.

Годишната сметка на Друштвото и Годишниот извештај за работењето се дадени во Додатоците 2 и 3.

Управителот на Друштвото го изготвил и потпишал Годишниот извештај за работењето.

Млекара АД Тетово
Управител
Виолета Николова

„МЛЕКАРА" увоз - извоз ТЕТОВО 2

Годишна сметка

- **Извештај за финансиската состојба**
- **Извештај за добивка или загуба и Извештај за останата сеопфатна добивка**

ЕМБС: 05189055
Целосно име: Акционерско друштво за производство и промет со млеко и млечни производи МЛЕКАРА увозничка Тетово
Вид на работа: 450
Тип на годишна сметка: Годишна сметка
Тип на документ: Годишна сметка
Година : 2019

Листа на приложени документи:
Објаснувачки белешки
Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
1	- - АКТИВА: А.НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	171.965.918,00			120.011.933,00
2	- - I.НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	1.417.890,00			1.262.990,00
3	- - Развојни во развој	1.034.010,00			842.160,00
4	- - Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	383.880,00			
5	- - Аванси за набавка на нематеријални средства				388.830,00
9	- - II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	170.407.028,00			118.749.930,00
10	- - Недвижности (011+012)	95.970.565,00			49.027.455,00
12	- - Градежни објекти	99.970.565,00			99.027.455,00
13	- - Постројки и опрема	55.656.438,00			60.436.697,00
14	- - Транспортни средства	7.824.580,00			2.915.482,00
18	- - Материјални средства во подготовка	7.875.904,00			6.279.316,00
21	- - IV. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (022+023+024+025+026+030)	20.000,00			20.000,00
22	- - Вклучувања во подружници	20.000,00			20.000,00
36	- - Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	99.385.309,00			55.239.309,00
37	- - I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	9.194.454,00			8.601.752,00
38	- - Залихи на суровини и материјали	4.932.386,00			5.711.572,00
39	- - Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	1.249.833,00			1.099.833,00
41	- - Залихи на готови производи	3.146.433,00			1.898.347,00
42	- - Залихи на трговски стоки	3.802,00			
45	- - III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	76.668.304,00			42.225.237,00
47	- - Побарувања од купувачи	57.042.343,00			38.547.375,00
48	- - Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царини, акцизи и за останати давачки кои државата пропишува	1.626.961,00			3.277.862,00
52	- - IV. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (053+056+057+058)	947.508,00			1.090.410,00
57	- - Побарувања по дадени заеми	947.508,00			1.090.410,00
59	- - V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	854.593,00			2.261.897,00
60	- - Парични средства	854.593,00			2.261.897,00
63	- - VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	1.244.131,10			1.356.306,00
65	- - ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+049+062)	177.115.074,10			176.605.443,00
66	- - ПАСИВА : А. ГЛАВИНА И РЕЗЕРВИ (066+067	46.579.865,00			31.229.943,00

	068+069+070+071+075-076+077-078)		
65	- - I. ОСНОВНА ГЛАВИНИНА	45.557.248,00	45.557.248,00
70	- - V. РЕВАЛОРИЗАЦИСКА РЕЗЕРВА И РАЗЛИКИ ОД ВРЕДНУВАЊЕ НА КОМПОНЕНТИ НА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	52.399.307,00	52.399.307,00
71	- - VI. РЕЗЕРВИ (072+073+074)	9.310.656,00	
72	- - Законски резерви	9.310.656,00	9.310.656,00
76	- - VIII. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)	25.646.725,00	9.310.656,00
77	- - IX. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА		25.637.207,00
78	- - X. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	5.245.493,00	586.05[illegible]
82	- - Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	145.139.163,00	
83	- - II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)	21.741.827,00	149.384.498,00
90	- - Обврски по заеми и кредити	21.741.827,00	25.826.336,00
95	- - IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)	123.394.286,00	25.826.336,56
97	- - Обврски спрема добавувачи	76.676.570,00	118.558.160,00
98	- - Обврски за аванси, депозити и кауции	28.073.296,00	75.392.866,00
99	- - Обврски за даноци и придонеси на плата и на надомести на плата	496.709,00	25.124.845,00
100	- - Обврски кон вработените	922.200,00	394.732,00
104	- - Обврски по заеми и кредити	17.430.002,00	850.000,00
111	- - ВКУПНО ПАСИВА (ГЛАВИНИНА, РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	172.115.598,00	16.795.913,00
			174.695.462,00

Биланс на успех

Ознаки за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
201	- - I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	165.660.866,00			
202	- - Приходи од продажба	164.617.742,00			160.811.461,00
203	- - Останати приходи	1.043.124,00			159.411.000,00
204	- - Залихи на готови производи и недовршено производство на почетокот на годината	1.898.504,00			1.442.461,00
205	- - Залихи на готови производи и недовршено производство на крајот на годината	1.148.400,00			1.332.509,00
207	- - II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	170.438.118,00			1.898.3[illegible]0,00
208	- - Трошоци за суровини и други материјали	121.539.963,00			159.050.746,00
209	- - Набавна вредност на продадените стоки	32.400,00			125.679.586,00
210	- - Набавна вредност на продадените материјали, резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми				92.070,00
211	- - Услуги со карактер на материјални трошоци	3.814.185,00			5.046.551,00
212	- - Останати трошоци од работењето	1.669.450,00			6.878.873,00
213	- - Трошоци за вработени (214+215+216+217)	16.278.638,00			14.778.501,00
214	- - Плати и надоместоци на плата (нето)	10.749.614,00			9.664.846,00
215	- - Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	2.108.510,00			1.872.326,00
216	- - Придонеси од задолжително социјално осигурување	2.916.214,00			2.599.842,00
217	- - Останати трошоци за вработените	503.300,00			622.687,00
218	- - Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	1.605.472,00			1.676.399,00
219	- - Вредносно усогласување (обезвреднување) на нефинансиски средства	794.000,00			469.515,00
222	- - Останати расходи од работењето	3.803.776,00			3.653.900,00
223	- - III. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+229+230+231+232+233)	85.755,00			22.032,00
239		3.214,00			244,00

	- - Приходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва		
233	- - Приходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	12.361,00	21.287,00
234	- - IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	1.733.537,00	1.637.122,00
239	- - Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	1.427.629,00	1.502.293,00
240	- - Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	305.908,00	134.829,00
246	- - Добивка од редовното работење (201+223+244)-(204+205+207+234+245)		773.462,00
247	- - Загуба од редовното работење (204+205+207+234+245)-(201+223+244)	5.245.083,00	
250	- - Добивка пред одданочување (246+248) или (246-249)		773.462,00
251	- - Загуба пред одданочување (247+249) или (247-248)	5.245.083,00	
252	- - Данок на добивка		186.511,00
253	- - НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (250-252+253-254)		586.951,00
254	- - НЕТО ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (251+252-253+254)	5.245.083,00	
257	- - Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (по вкупен износ)	42,00	45,00
258	- - Број на членови на работење (по состојбата на крајот)	12,00	12,00
259	- - ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ПЕРИОДОТ	5.245.083,00	586.951,00
260	- - Добивка која им припаѓа на сопствениците на акции на матичното друштво		586.951,00
262	- - Загуба која се одмерува на сопствениците на акции на матичното друштво	5.245.083,00	
269	- - Добивка за годината		586.951,00
270	- - Загуба за годината	5.245.083,00	
286	- - Вкупна сеопфатна добивка за годината (269+285) или (286-270)		586.951,00
287	- - Вкупна сеопфатна загуба за годината (270+287) или (270-286) или (287-269)	5.245.083,00	

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
627	- - Набавна вредност на станови и сливбени згради	103.453.252,00			103.102.962,00
629	- - Акумулирана амортизација на станови и сливбени згради	54.533.999,65			54.076.587,00
630	- - Сегашна вредност на станови и сливбени згради (= или > АОП 012 од БС)	48.941.303,35			49.027.455,00
663	- - Краткорочни заеми и кредити дадени на финансиски банки, трговски друштва, земјоделци, самостојни вршители на дејност и непрофитни организации во земјата (< или = АОП 052 од БС)	647.028,00			1.299.418,00
692	- - Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на домашен пазар (< или = АОП 202 од БУ)	98.178.052,00			101.451.338,00
693	- - Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на странски пазар (< или = АОП 210 од БУ)	54.220.737,00			57.941.331,00
712	- - Приходи од поранешни години (< или = АОП 203 од БУ)	31.000,00			256.086,00
713	- - Трошоци за суровини и материјали (< или = АОП 208 од БУ)	118.520.996,00			125.479.586,00

719	- - Огрев, гориво и мазива(< или = АОП 208 од БУ)	5.526.870,00	5.002.770,00
720	- - Канцелариски материјали (< или = АОП 208 од БУ)	143.250,00	299.564,00
723	- - Униформи-заштитна облека и обувки	57.900,00	34.809,00
724	- - Вода (< или = АОП 208 од БУ)	133.035,00	135.184,00
725	- - Потрошена електрична енергија (< или = АОП 208 од БУ)	2.884.946,00	2.312.536,00
726	- - Потрошени енергетски горива (< или = АОП 208 од БУ)	1.984.772,00	3.223.952,00
729	- - Транспортни услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	736.656,00	465.466,00
730	- - Транспортни услуги во странство (< или = АОП 211 од БУ)	739.950,00	233.796,00
731	- - ПТТ услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	134.100,00	139.110,00
744	- - Регрес за годишен одмор (< или = АОП 217 од БУ)	333.390,00	449.838,00
747	- - Дневници за службени патувања, надоместоци и потони трошоци (< или = АОП 217 од БУ)		133.049,00
755	- - Надомести за содржински и привремени работи (< или = АОП 217 од БУ)	522.288,00	672.687,00
758	- - Трошоци за спонзорства (< или = АОП 212 од БУ)	5.000,00	11.667,00
759	- - Репрезентација (< или = АОП 212 од БУ)	66.727,00	183.643,00
761	- - Надоместоци за банкарски услуги (< или = АОП 212 од БУ)	236.383,00	131.115,00
765	- - Останати трошоци на работењето (< или = АОП 212 од БУ)	1.170.000,00	1.888.715,00
771	- - Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	42,00	45,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за претходна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2004	- 10.51 - Преработка на млеко и производство на сирења	165.676.941,00			

Поднесено од:

Nina Stanjuva

CN = Makedonski Telekom CA, O=Makedonski Telekom, C=MK
Makedonski Telekom CA

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Подготвените од годишната сметка се во писмена на доставување, која не запрени со штука (потврдување-не/забивање) од страна на Централниот Регистар.

Годишен извештај за работењето

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ НА МЛЕКАРА АД ТЕТОВО
ЗА 2019 ГОДИНА

Годишен извештај за работењето на МЛЕКАРА АД Тетово

I .Податоци за друштвото:

Акционерското друштво за производство и промет со млеко и млечни производи МЛЕКАРА увоз-извоз од Тетово е основано на 21.10.1997 година .

Шифрата на претежна дејност на друштвото е 10.51. Друштвото спаѓа во групата на средни деловни субјекти.

Основната дејност на Друштвото е преработка на млеко и производство на сирење, а покрај тоа регистрирано е и за вршење на други дејности во внатрешниот и надворешниот трговски промет. Друштвото не котира на Македонската берза за хартии од вредност.

Седиштето на друштвото е на ул. 29 Ноември бб, Тетово.

Управувањето на друштвото е организирано според едностепен систем на управување со Одбор на директори. Одборот на директори на друштвото се состои од (3) три члена од кои два се неизвршни, а еден извршен член.

Според Акционерската книга која се води во Централниот депозитар на хартии од вредност друштвото располага со 149.368 обични акции со номинална вредност од 5 евра по една акција односно акционерскиот капитал на друштвото изнесува 746.840 евра.

Според Акционерската книга која се води во Централниот депозитар на хартии од вредност друштвото располага со 149.368 обични акции со номинална вредност од 5 евра по една акција односно акционерскиот капитал на друштвото изнесува 746.840 евра.

Од вкупниот број на акции во 2019 год. 40% се во сопственост на Еврола ДООЕЛ Штип, 19.95% се во сопственост на Миле Атанасов, 9% се во сопственост на Макпромет-М и 31.5% се во сопственост на физички лица.

Во 2019 година Друштвото врз основа на часови на работа имаше 41 работници (2018: 45 работници).

II .Фактори кои влијаат врз работењето на друштвото

Општите услови на стопанисување на ниво на целата држава неминовно се рефлектираа и на работењето на Млекара АД Тетово. Покрај економскиот амбиент битно влијание на работењето имаше и:

- зголемената конкуренција на пазарот во дејностите кои ги остварува друштвото;
- долгогодишно градење на коректни односи со комитентите;
- интересот за продолжување на соработката со голема доверба.

III . Основни финансиски извештаи

Во периодот од 01.01.2019 до 31.12.2019 година Млекара АД Тетово управувањето и раководењето го организираше преку преземање мерки и активности за подобрување на материјалната и финансиската состојба на друштвата.

Активностите беа насочени кон зголемување на продуктивноста, а со цел ставање во функција и целосно искористување на капацитетите на опремата која беше набавена во претходните години како и во тековната, како и зголемување на обемот на производство, проширување на производствениот асортиман преку

воведување на нови производи, како и освојување на нови пазари за пласман на производството во поголем обем и надвор од границите за земјата.

Состојбата на остварените финансиски резултати на друштвото е претставена во Извештајот за добивка/загуба и сеопфатна добивка даден во продолжение во скратена форма.

Извештај за добивка/загуба и сеопфатна добивка

	31 декември 2019 000 МКД	31декември 2018 000 МКД
Приходи од продажба (вкупни)	**165.661**	**160.874**
Приходи од продажба во земјата	164.618	159.431
Останати приходи	1.043	1.443
Промена на залихата	1.252	566
Вкупни расходи од работењето	**170.438**	**159.051**
Финансиски приходи	**13**	**22**
Финансиски расходи	**1.733**	**1.637**
Добивка/загуба пред оданочување	**(5.245)**	**774**
Останата сеопфатна добивка	/	/
Данок на добивка		187
Нето добивка за деловната година	**(5.245)**	**587**

Состојбата на друштвото поврзана со средствата, обврските и главнината е претставена во продолжение во скратената форма на:

Извештајот за финансиската состојба

	31 декември 2019 000 МКД	31 декември 2018 000 МКД
Нематеријални средства	1.478	1.242
Материјални средства	119.987	118.750
Долгорочни финансиски средства	20	20
Вкупно нетековни средства	**121.485**	**120.012**
Залихи	9.194	8.682
Побарувања од купувачите	37.012	38.947
Краткорочни финансиски средства	648	1.090
Останати побарувања и АВР	2.921	5.612
Парични средства	855	2.262
Вкупно тековни средства	**50.630**	**56.593**
ВКУПНО СРЕДСТВА	**172.115**	**176.605**
ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ	**26.976**	**32.221**
Главнина	45.557	45.557
Резерви	61.710	61.710
Акумулирана добивка/загуба	(75.046)	(75.633)
Добивка/загуба за деловната година	(5.245)	587
Обврски	145.139	144.384
ВКУПНО ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ	**172.115**	**176.605**

IV.Анализа на остварените финансиски показатели

Во 2019 год. друштвото оствари негативен финансиски резултат во износ од 5.245 илјади ден. Поради отежнатите услови на работа остварен е негативен финансиски резултат пред сé како резултат на трошоци од минати години и отпис на застарени побарувања.

Остварените оперативни приходи во 2019 година во износ од 165.661 илјади ден. се состојат од:

- приход од продажба на производи на домашен пазар во износ од [illegible] ден.
- приход од продажба на производи на странски пазар во износ од 66.221 илјади ден.
- останати приходи во износ од 1.857 илјади ден.

Вкупните оперативни расходи изнесуваат 170.438 илјади ден. и се состојат од:

- трошоци за суровини и материјали и електрична енергија во износ од 131.540 илјади ден
- набавна вредност на продадени суровини и материјали во износ од [illegible] илјади ден.
- услуги кои имаат карактер на материјални трошоци во износ од 3.814 илјади ден.
- останати трошоци од работењето во износ од 5.610 илјади ден.
- трошоци за плати и други надоместоци на вработените во износ од 16.279 илјади ден.
- амортизација на материјални и нематеријални средства во износ од [illegible] илјади ден.
- вредносно усогласување на побарувања во износ од [illegible] ден. и
- останати оперативни трошоци во износ од 9.304 илјади ден.

Друштвото разполага со вкупни средства во износ од 172.113 илјади ден.Нетековните средства изнесуваат 121.485 илјади ден. и бележат незначителен пораст во однос на минатата година пред сé како резултат на [illegible] во износ од [illegible] илјади ден. пред сé во опрема и постројки. Тековните средства во износ од 50.630 илјади ден. и бележат намалување во однос на претходната година, пред сé како резултат на намалените побарувања од купувачите и паричните средства.

Долгорочните обврски на друштвото изнесуваат 15.319 илјади ден. по основ на кредити од банкарски институции и тие бележат намалување во однос на претходната година за 26%., но пак за сметка на тоа зголемени се краткорочните обврски по кредити. Вкупниот тековните обврски бележат [illegible] во однос на претходната година пред сé како резултат на [illegible] по основ на кредити и позајмици.

Во наредниот период ќе се преземат [illegible] активности за намалување на проблемите и потешкотиите со кои се соочува друштвото во работењето.

V.Политика на управување со ризиците

Во своето работење Млекара АД Тетово е изложено на повеќе видови финансиски ризици како што се: кредитен ризик каматен ризик и ризик на ликвидноста.

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога неговите купувачи нема да бидат во состојба да ги исполнат своите обврски за плаќање. Друштвото нема значајна концентрација на кредитен ризик со оглед дека купувачи се голем број на друштва во земјата и определен број во странство.

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има депонирани средства во банки договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека Друштвото користи вакви кредити, може да се каже дека постои изложеност спрема ваков вид на ризик.

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски и Друштвото немаше вакви проблеми во своето работењето во 2019 година односно навреме ги извршуваше своите обврски спрема доверителите.

VI.Развој на друштвото во 2020 година

Во 2020год. АД МлекараТетово своето внимание ќе го насочува кон зголемување на приходите од продажба на производи, преку задржување на постојните клиенти и привлекување на нови потрошувачи на неговите производи со максимално ангажирање на вработените, намалување на трошоците и максимално искористување на капацитетот и освојување на странскиот пазар.

Со залагањето на менаџерскиот тим во насока на истражување на пазарот ќе се создадат претпоставки за остварување на позитивен финансиски резултат.

Млекара АД Тетово
Одбор на директори
Виолета Николова
Пиха Стерјова
Миле Атанасов

„МЛЕКАРА"
ТЕТОВО